

וְלִפְנֵי שַׁבֵּר גָּאוֹן / נִרְיָה יַעֲקֹב

אֲנִי נִשְׁבֵּר

אֲמַר הָאוֹר

וְהַפֶּךְ לְקִשָּׁת.

גיליון מס. 2746 * ט"ז בחשוון תשפ"ג * 11 נובמבר 2022

כפר הנשיא * עלון פנימי

sachlav@outlook.com עורכת: שושנה שרק

**בית כפר הנשיא
אבלים
עם פטירתו בשיבה טובה, של**

**בני פורסטר
ז"ל**

**משתתפים בצערה של
נעמי רעייתו
בניהם: דני, רונן, ועידית, משפחותיהם
תנחומינו לכל המשפחה המורחבת.**

שלא תדעו עוד צער

נפרדים מבני (בנימין) פורסטר

בני נולד בקוויבק, קנדה, באוקטובר 1930, להוריו הלן וג'ק, וגדל במשפחה בת שישה ילדים, כולל בני ואחיו התאום.

בבגרותו למד בני ראיית חשבון ועבד בחנות של אביו. את הידע הזה, ונטייתו לעבוד בצורה מסודרת ומאורגנת, ניצל היטב בכל התפקידים שמילא בקיבוץ.

בגיל 36 הגיע ארצה (ב-1966) לבקשת אביו שהיה ציוני, גר בתחילה אצל דודתו בתל-אביב, והיא הציעה לו לנסוע לקיבוץ. למרות שהמושג הזה היה זר לו, הוא פנה לסוכנות ונשלח ללמוד עברית באולפן שלנו, במחזור התשיעי. לימים כתב: "עברית, בכפר הנשיא? עד היום לא למדתי..."

בזמן משחק סקראבל במועדון פגש חברת משק ג'ינג'ית ונמרצת, והם נישאו תוך פחות משנה.

עם סיום האולפן וקבלתו לחברות, עבד בני בהנהלת החשבונות, וניצל את השכלתו בתחום. לאחר מכן התמנה לסדרן עבודה למשך חמש שנים.

המשפחה גדלה עם הולדת דני לאחר מלחמת ששת הימים (בן כיתת היובל), רונן (ארבל), ועידית (מירום), שכולם גדלו כבר בלינה משפחתית.

בהמשך עבר בני להנהלת החשבונות של מפעל הבונים, שם חישב משכורות של כמאה פועלים, וזאת לפני עידן המחשב. שנים רבות היה גם סדרן תחבורה.

לאחר מכן ניהל את המרכולית כשלוש שנים, והתגאה בכך שבתקופתו המרכולית לא הפסידה כסף.

בשנת 1977 תרמו ששת האחים פורסטר לקיבוץ מאה מחזורי תפילה, לזכר האם הנזה (הלן), והם משמשים אותנו עד היום בתפילות של חגי תשרי.

מ-1981, במשך כשלושים שנה, מילא בני את התפקיד המיתולוגי של רכז הקניות, במסירות רבה, ואהב אותו מאוד.

בשנים בהן יציאה מהקיבוץ הייתה מבצע נדיר, לבני היה משרד קטן, אליו פנו כל מי שהזדקקו לקנות משהו מחוץ למשק. החל ממרכזי הענפים שהזמינו כלי עבודה, ממסמר ובורג ועד מעדר, בדים, חיתולים ובגדים לבתי הילדים, מחוט ועד שרוך נעל. בני קנה לחברים, ובעיקר לחברות, מה שביקשו, מבושם לגוסטי ואלכוהול לריימונד, ועד תנור, מעיל, תיקון שעון, פיתוח תמונות מהמצלמה, פנימיות לאופניים, תיקון נעליים, אינסוף בקשות, חלקן אינטימיות.

בני נסע פעמיים בשבוע "העירה", לחיפה ולעיתים לתל-אביב, התרוצץ בין החנויות, ועשה ככל יכולתו לספק את כל הבקשות והצרכים. בהיותנו כה מנותקים מחנויות

ומתחבורה זמינה, הוא היה צינור החמצן של המשק והחברים. עם פיתוח הגליל, מרכזי הקניות והתחבורה, נעשה התפקיד מיותר, ובני סיים בצער לשרת את ציבור החברים, בעיקר המבוגרים.

בני אהב מאוד את הקיבוץ המסורתי, ושמח למלא תפקידים משמעותיים עד יציאתו לפנסיה. הוא הרכיב בסבלנות ובהתמדה פאזלים גדולים, ונהנה ממשפחתו המורחבת.

מזה זמן רב בני סבל ממצב בריאות רעוע. נעמי, עידית והמשפחה בעזרת המטפלות אמבילי ולאחרונה בוניה, טיפלו בו במסירות.

לפני כשבוע עבר בני לבית יונתן, מהלך לא קל לכל המשפחה.

לנעמי, דני, רונן ועידית והמשפחות, אנו איתכם בצערכם.

נוח בשלום על משכבך, בני היקר.

רחל גינת 5/11/2022

מתוך ההספד בעת הלוויתו של בני פורסטר:

אבא יקר,

התאספנו כאן היום לחלוק לך כבוד
אחרון. ישנם כאן הרבה אנשים, את
חלקם אתה מכיר, חלקם אתה מכיר
פחות, היום כבר לא היית זוכר את שמם
של הרבה חברים. היית אהוב על רבים.
מילאת תפקידים מרובים שהתבקשו
מאילוץ זמני - כמו תורניות שונות,
ותפקידים שונים. מילאת אותם
בנאמנות במשך שנים רבות. אתה בכלל
היית איש של מספרים ונוסחאות ועם זאת
היה לך גם חוש הומור אגדי.
היית מפזם שירים שנתקעו לך (ואחר כך
גם לנו) בראש ותוקע פתגמים בצורות.
כל פעם שהייתי שוכח משהו, היית מזכיר
לי "That's not a good place to write
things down" ועוד ועוד... הומור בלתי
פוסק.

היית מתרגז על הטלוויזיה יותר מאשר על בני אדם סביבך.
הכי "רע" שיכולת להגיד אי פעם על מישהו היה: ...What a Character

בגיל 92 וטיפ טיפה, הלכת לדרכך האחרונה עם חיוך.
לא סבלת, פשוט נרדמת לתמיד.

אוהבים אותך לעד ילדיך; דני, רונן ועידית.

בני פורסטר

אני פגשתי את בני כשהתחתן עם אחותי הגדולה נעמי. אז, ב 1967, כפר הנשיא היה רחוק מאד מביתי בצרעה והתראינו לעיתים לא קרובות. אבל כשבאתי לבקר קבל אותי תמיד בחום, האח הקטן של אשתו. הכרתי את בני תמיד עסוק, משקיע בעבודה, מתייחס לרצונות של חברים ומנסה לפתור בעיות ולשרת את הציבור. ביקורת הייתה לו... כשחשב שיש בזבז כסף או אי-סדרים כלשהם אבל אהב לשרת... כך אני קלטתי את בני. העבודה והמשפחה היו במרכז חיי... וגם סנוקר, כמובן. אני זוכר את השנים הטובות בהן בני נשא בתפקידים שונים בקבוצ – סדרן עבודה, מרכז קניות, מנהל הסופר, או מרכולית. אינני זוכר איך המוסד הזה נקרא בכפר הנשיא. אני זוכר גם את המשבר שהוא עבר כשהמוסדות החליטו להוציא אותם לפנסיה. הפרידה מן העבודה והתחושה שאתה אינך נחוץ הן תחושות לא קלות. התפעלתי מהיכולת והסבלנות שבני הפגין בהרכבת פאזלים של אלף חלקים ויותר. הפאזל היה מונח על שולחן האוכל בביתם של בני ונעמי במשך ימים, אולי שבועות עד שכל חלק היה מונח במקומו ואפשר היה להכריז על גמר המשימה, תמונה שלמה. אם אינני טועה, חלק ממוסגרים תלויים על קירות בית פורסטר. בני, איש טוב שאהב את בת זוגו, אהב את ילדיו ואת נכדיו. איש שלא דרש הרבה והסתפק במועט – דיסה בבוקר, מרק בצהריים, ספורט בטלויזיה... השנים האחרונות לא היו קלות לבני וגם לא למשפחתו. נעמי סעדה אותו באהבה ובסבלנות. סעדו אותו גם הילדים והנכדים... כל אחד בדרכו ולפי יכולתו. בשנים האחרונות התווספו לצוות המטפל, אמבלי ובשנה האחרונה, בונה שהפכו לחלק מהמשפחה ונרקמו קשרי משפחה אשר מוצאים את ביטויים גם היום, אחרי לכתו של בני. הקשר ביניהם לבין נעמי נמשך והשיחות הטלפוניות היומיומיות ביניהן נשמעות כשיחות בין בני משפחה, דבר שמעיד על יכולתו המיוחדת של בני, גם בתקופה האחרונה הקשה, להעמיק קשר, להביע חום ואהבה לסובבים להביע תודה על כל דבר שעושים עבורו. בני ידע להעריך את הטיפול שהוענק לו ע"י אשתו האוהבת, מוסדות הקיבוץ, המרפאה, המשפחה, והמטפלות המסורות. בני יקר, איש טוב היית, אוהב ואהוב. נזכור אותך תמיד. שלום

בני פורסטר ז"ל

בשקט הלך מאתנו בני פורסטר. לאט לאט הוא דעך עד מותו. נראה שרק לפני כמה חדשים עוד ראיתי אותו הולך לטיול אחר הצהריים עם המטפלת שלו מתחת למרפסת שלי, ואני מנפנפת לו ביד והוא מחייך אלי. רק לפני כמה חדשים הוא עוד היה מתעמל במפגש, עוקב אחרי ההוראות של טל ומבצע אותן. לאט לאט, הטיולים עם המטפלת כבר היו בקלנועית, ולאט לאט הוא הלך ונמוג עד שנרדם מתוך שינה.

בני היה אבא של בני כיתה של הילדים שלי: דני בכתת היובל ורון בכתת ארבל. שני זיכרונות עיקריים עולים אצלי, חוץ מחוש ההומור והחיוך הכובש שלו. ראשית: בני מביא אלינו לקיבוץ מתנה מהוריו: ארגזים של ספרים – מחזורי התפילות ליום הכיפורים. במשך שנים, בכל יום הכיפורים, בזמן התפילות, הייתי מחזיקה בידי את המחזור, מתנת משפחת פורסטר. המחזורים האלה מנציחים עכשיו לא רק את הוריו של בני, אלא גם אותו.

הזיכרון השני קשור להיותו של בני רכז הקניות. בני היה צינור החמצן של הקיבוץ. כאשר אי אפשר היה לעשות שופינג בסביבה, וכל דבר שרצית היה צריך להגיע מחיפה, בני היה מביא לנו את מבוקשינו. בראש ובראשונה, כמובן לענפי המשק: חלקי חילוף למיניהם, ברגים, אומים מסמרים וכיוצא באלה. אבל גם לחברים הפשוטים הוא היה מספק את הדברים הכמעט יומיומיים שלא נמצאו בהישג יד. רחל גינת, בהספד שלה, ציטטה מספר בראשית את הביטוי שעלה גם על דעתי, בהקשר לבני, מרכז הקניות: "מחוט ועד שרוך נעל..." כלומר, הדברים הכי פשוטים. ואני זוכרת שהזמנתי אצלו מחטים וחוטי תפירה. וכמובן, הוא גם היה לוקח את השעונים שלנו לתיקון בחיפה, ומחזירם עוד באותו השבוע.

איש נעים הליכות, חבר קיבוץ שלא הרבה לדבר על עקרונות ואידיאולוגיות, אבל חבר קיבוץ למופת – היה בני פורסטר זכרו לברכה.

בני זכה לחיות בביתו כמעט עד יומו האחרון, כשנעמי והמשפחה מטפלים בו באהבה רבה. לכם, נעמי, דני, רון ועידית ובני משפחותיכם, ולכולנו, שלוחים תנחומי.

תמר וולפין

Dear Benny

HOW CAN I FORGET BENNY?

I AM REALLY SO SORRY TO HEAR THE NEWS. THANKS TO YOU AND BENNY FOR YOUR CARE AND LOVE WHEN I WAS THERE. I WILL ALWAYS FEEL A PART OF YOUR FAMILY

AMBERLY

who cared for Benny for 3 years

I AM VERY SAD TO HEAR WHAT HAS HAPPENED TO YOU, BENNY. I DIDNT EXPECT THIS AND I CANNOT IMAGINE YOU ARE NOT THERE ANYMORE.

YOU ARE LIKE MY FATHER (ABA) . WHEN I REMEMBER SPENDING TIME WITH YOU I START TO CRY. I CANNOT TOLERATE THAT YOU ARE GONE.

GOD HAS GOOD PLANS FOR YOU IN HEAVEN. YOU ARE A GOOD PERSON AND I AM VERY VERY THANKFUL TO YOU FOR LOVING ME AND CARING FOR ME.

BONIYA

From Boniya who cared for Benny this past year

על דא ועל הא / חעט: תמר וולפין

• אסא כשר

אסא כשר, פרופסור מכובד לפילוסופיה, כתבת את הקוד האתי של צה"ל, ועוד קודים אתיים נוספים. אתה בוודאי יודע מה נכון ומה לא נכון, מבחינה אתית, ואיך נכון להתבטא, ובכלל.

ובכל זאת, פרופסור אסא כשר, כנראה שכחת, שאחד הבסיסים לאתיקה הוא דיבור נכון, דיבור שמכבד את הדובר וגם את היריב. להגיד על קבוצת אנשים, שהם מוטציה זה דומה לכינויים שכינו הנאצים את היהודים, וגם מזכיר את דבריה של מירי רגב, שכינתה את הפליטים בדרום תל-אביב "סרטן בגוף המדינה".

אני מאמינה לך, פרופסור נכבד, שאתה סולד מהימין הקיצוני, אשר לדעתך יוביל אותנו למלחמה נוספת, ואתה סולד מציבור החרדים אשר אינם מפרנסים את עצמם, ולכן הם נשענים על קופת המדינה, ועל ההכנסות מהמיסים שאנחנו משלמים. למען האמת, אני קרובה אליך בדעותי. ובכל זאת, פרופסור אסא כשר: גם בעידנא דריתחא (בשעת כעס), אני מצפה ממך לניסוח שקול ומכובד.

• ליל כל הקדושים

כל כך הרבה נכתב כבר על ליל כל הקדושים (HALLOWIN) בקבוצות הווטסאפ של הקיבוץ, וגם אני כתבתי על כך בשנה שעברה, עד שאינני מרגישה צורך להוסיף על מה שנאמר. אתם יודעים, אני לא מתלהבת מהקדושים הנוצריים, לא מאף אחד מהם ולא מכולם ביחד, שלכבודם מציינים את החג הפאגאני של HALLOWIN בתקופה שבה הלילות מתארכים, והפחד שכל השדים יצאו ממאורותיהם, והשמש לא תחזור עוד להאיר לנו.

בשנה שעברה נחוג "החג" הזה אצלנו בחסות וועדת התרבות, באופן שהיה רחוק מאד מאד מתרבות. השנה הוא התקיים ביזמת קומץ של אמהות, שהשתדלו לא לחזור על שגיאות השנה שעברה.

אינני מתכוונת להוסיף עוד מילים על החג הזה. אבל, גם בנושא זה, כמו בציפיה שלי מאסא כשר, אני מצפה שהכותבים מצד זה או מצד אחר של הפולמוס, יכתבו באופן שמכבד גם את אלה שחושבים אחרת.

• סילבסטר

בוויכוח על ליל כל הקדושים, השתרבב גם המנהג לחגוג את יומו של הקדוש סילבסטר, אשר חל ב 31 לחודש דצמבר, והוא יום מותו של האפיפיור סילבסטר הראשון בשנת 335 לספירה.

לדעתי, אין שום סיבה לחגוג את חגו של האפיפיור הזה, אשר בימיו התחילה הדת הנוצרית להתפשט ולהתבסס באירופה, אבל אין שום סיבה לא לחגוג את סיומה של השנה על פי הלוח שאנחנו, כולנו, משתמשים בו, ואין שום צורך לקרוא לזה סילבסטר.

אגב, בארצות דוברות האנגלית (למשל בבריטניה, ארץ המוצא של כפר הנשיא) לא מכירים את הסילבסטר אלא את "ערב השנה החדשה".

כשהייתי רכזת תרבות לפני 45 שנה, החלטתי לקיים חגיגה לכבוד ראשית השנה החדשה. החגיגה התחילה בהצגה של תמונות, ודיבורים על ארועי השנה שחלפה, אחר כך היו ריקודים, ואולי היה גם קצת אלכוהול. התכנית קבלה את אישור המזכירות, וחגגנו את החלפת לוח השנה...

היום כבר לא מבקשים את רשות ההנהלה, פשוט חוגגים בפאב...

• סגולה לנסיעה בטוחה

על לוח השנה אצלי יש פרסומת מטעם חב"ד: "סגולה מהרבי לנסיעה בטוחה יותר" והבמשך מפורט מה על הנהג לעשות, או ליתר דיוק מה עליו להחזיק במכוניתו למען נסיעה בטוחה יותר: חומש, סידור, תהלים, תניא וגם קופת צדקה.

אני מסכימה שלא יזיק (ואולי אולי אולי, יועיל) להחזיק את כל הדברים האלה באוטו, ובמיוחד קופת צדקה, אבל למען נסיעה בטוחה יותר הייתי מציעה גם: גלגל רזרבי תקין, משולש אזהרה, אפוד זוהר, ג'ק (מגבה). ובנוסף, לעניות דעתי כדאי לחגור חגורות בטיחות, ולנסוע על פי החוקים. אבל, מה אני יודעת? אני סתם יהודייה פשוטה.

שבת שלום

תמר וולפין

אגף תשתיות - כפר הנשיא ז

שלום לקהילת כפר הנשיא,

עדכונים מהמתרחש באגף התשתיות:

1. מערכת סולארית קרקעית

השבוע ערכנו סיור בשטח עם אנשי החברה המבצעת (חברת ענבר) והחברה היזמית (סולגרין). להזכירכם, המערכת תמוקם בשטח החקלאי בין כפר הנשיא לטובא, מהלולים לכיוון המאגר. בחודש הקרוב תחל התארגנות בשטח לקראת הפרויקט הכוללת הקמת שער חדש למעבר לשטח, הקמת מתחם התארגנות (בדשא של הכדורגל ההיסטורי), עבודות חשמל ומים. בכביש המערכת תהיה תנועה ערה של משאיות המובילות ציוד למקום.

2. מערכת סולארית גגות

בשעה טובה קיבלנו אישור להקמת מערכת סולארית חדשה של 800kw בתעריף של 45 אג'. המערכת תמוקם על המבנים של הלולים הישנים והצאן. אנו נמצאים בשלבי סגירה אחרונים מול החברה המבצעת.

3. מבנה הנעורים (תלתון צעיר לשעבר)

המבנה עתיד לעבור שיפוץ להתאמתו לצרכי החינוך וישמש את ילדי כיתות ז'-י"ב (נעורון ונעורים). הפרויקט נמצא כרגע בשלבי התכנון. סטודיו 'קול הגוף' אשר נמצא במבנה זה מתוכנן לעבור למבנה מחסן הבגדים.

4. מבנה מחסן בגדים והמפגש

אנו מתקדמים עם הסדרת המבנה כך שיתאים לפעילות עסקית, כולי תקווה שבזמן הקרוב נוכל להתחיל בשיפוץ המבנה והשכרתו לעסקים מהקיבוץ. המפגש נשאר במקומו הנוכחי.

5. ארכיון

בחודש הקרוב נתחיל בשיפוץ המבנה לטובת מעבר הארכיון (מול הספרייה). נבחר קבלן מבצע ואנו נמצאים בשלבי סגירת החוזה מולו.

6. כבישים ומדרכות

הכבישים והמדרכות בקיבוץ נמצאים במצב רעוע אשר כבר מהווה סכנה בטיחותית. אנו עובדים בשני מישורים בנושא זה:

- לטווח הקצר - בחודש הקרוב קבלן מטעם המועצה האזורית יחל בתיקוני כבישים ומדרכות ברחבי הקיבוץ. נעדכן בהמשך על תאריכי הביצוע.
- לטווח הארוך - כחלק משדרוג התשתיות המתוכנן יתבצעו חפירות בשבילים ובמדרכות. אנו רואים בזאת הזדמנות לתכנן מחדש את המדרכות בהתאם לפרצלציה. הנושא יובא לשיתוף ציבור הקרוב. אשמח להשתתפותכם בשיתוף הציבור על מנת לשמוע את דעתכם בנושא. ביצוע הפרויקט תלוי בתקציב שיאושר. בברכה

אגף תשתיות - כפר הנשיא

אנו מבקשים להביא לידיעתכם כי,

ביום שישי 25/11/2022

בין השעות 7:00-14:00

תתבצע הפסקת חשמל יזומה
בכל רחבי הקיבוץ (לא כולל את ההרחבה)
לצורך טיפול תקופתי בקו מתח גבוה.

נא היערכותכם,

אגף התשתיות

על הדרך / הפינה של דודו

האמנם זה רע שאנחנו מושפעים מתרבויות הסובבות אותנו?

1. שושנה כתבה בשבוע שעבר בגיליון דברי הכפר בזעזוע עמוק ומדם ליבה על כך שוועדת תרבות פרשה חסותה על ליל כל הקדושים. וכך היא כותבת: "קראתי ב'מקומי' את המודעה החגיגית הזו, שוב, ושוב, ושוב. ולא ידעתי את נפשי מרוב המבוכה, הכעס, התמיהה והקבס....שעלו בי. וו. תרבות שלנו. מקיימת את חג כל הקדושים. מה זה שייך לתרבות שלנו? לכלל הרוחות... אם אנחנו כאלה מתורבתים, בואו נחגוג את כל החגים של כולם. ושהנשים תיקחנה חופש ותשבנה יחד ביער בימי הירח שלהן. שהגברים יצאו לציד שלחזירי בר. וש.... איפה הגבול? תגידו לי..."

2. ובכן אני מבקש להודות לשושנה על שהעלתה את הסוגיה על סדר היום, ולהשיב עליה תשובה מורכבת. אז ככה, מצד אחד אמנם חשוב מאוד שלכל עם יהיה מה שמייחד אותו ומה ששונה בו מבחינת החג והתרבות שלו. גם לנו. מצד שני צריך להיות ער לכך שכל החגים שלנו כולל הטקסט המקודש ביותר לנו התנ"ך, מושפעים מתרבויות שסבבו אותנו בעבר. ההשפעות הולחמו כל כך טוב אל תוך תרבותנו והטקסטים שלנו, עד שהיום אנחנו כבר רואים בהן רכוש השייך לנו בלבד.

3. השפעות תרבויות העמים שסביבנו על היצירה, הדת והתרבות היהודית מתגלים בכל אחד מעידני תולדותיה. בהתפתחות התרבות והיצירה היהודית ניכרות השפעות תרבות מסופוטמיה, מצרים, כנען, היוונים, המוסלמים, הנוצרים. והחל מהמאה ה-18 התרבויות האירופאיות והאמריקאיות החופשיות מדת. השפעות יצירות ותרבויות אחרות ניכרות גם ביצירות מקוריות וייחודיות אשר נוצרו ביהדות, כבכל היצירות המקוריות שבכל התרבויות.

4. כבר בספר בראשית בשני הפסוקים הראשונים שלו כתוב: **"וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְהוֹ וָבָהוּ, וְחָשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם; וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם".** השם תהום, "תיאמת" (או תיהמת) קשור למילה האכדית תאמתו, "tâmtu" ובצורתה הקדומה יותר תי'אמטום "ti'amtum" המציינת ים ומקבילה למילה העברית "תהום". בסיפור המבול בבראשית ז י"א כתוב **"נִבְקְעוּ כָּל מַעֲיֵנַת תְּהוֹם רַבָּה"**, פירוש המילה רבה - הוא 'גדולה' כמו סבתא רבתא שהיא הסבתא הגדולה. אשורולוגים וחוקרי מקרא קובעים כי המושג המקראי "תהום" והביטוי המקראי

תוהו ובוהו קשורים גם הם אל האלה תיאמת. האלה תיהמת אלת הים הקדומה ואם הדור הראשון של האלים המסופוטמיים.

5. **עלילות גילגמש** הן אפוס מסופוטמי, מהיצירות הספרותיות המוקדמות ביותר בתולדות האנושות, מתקופת אור השלישית, כ 2100 שנה לפני הספירה. ליצירה מספר גרסאות שונות בעלות תיארוך שונה. הגרסה המלאה ביותר עד היום נמצאה בספריית המלך אשורבניפל, שמלך במאה השביעית לפני הספירה בנינוה שבאשור. החלק הראשון מהיצירה, שפוענח על ידי החוקר ג'ורג' סמית בשנת 1872 הוקדש לתיאור המבול. לאחר מחקר נוסף התברר כי סיפור המבול הוא חלק מיצירה גדולה בהרבה, שכינויה הבלבי היה "סדר גילגמש". יצירה זו כוללת שנים עשר שירים המתפרסים על שנים עשר לוחות אבן נפרדים. אורכו של כל שיר הוא כשלוש מאות שורות. אצלנו גילגמש הפך להיות אדם בשם נח שהיה צדיק בדורותיו. התנ"ך ניכס את הסיפור המסופוטמי ללא בושה וללא כל רגשי נחיתות. כי כך בעצם עושים כולם.
6. ובכן ניתן לראות כיצד האנשים אשר כתבו את התנ"ך שלחו ידם אל כל הטוב אשר נמצא סביבם בעמים השכנים והשתילו אותו אל תוך התנ"ך. למעשה התרבות, כל תרבות, היא ריקמה מופלאה של טקסטים ומנהגים לווייניים המוטמעים אל תוך התרבות הייחודית של כל עם. ואפשר ואולי אפילו צריך לשמוח על כך.
7. עוד עובדה די מבאסת שחשוב להזכיר היא שרוב חגי ישראל, פרט לחגים "הכנעניים" החקלאיים, כמו חג שבועות, הם חגים שכל עניינם הוא "זממו להרוג אותנו, לא הצליחו ויאללה קדימה אוכל". אפילו החג המכונה אצלנו 'חג האהבה' או ט'ו באב מקורו בסיפור הנורא על פילגש בגבעה, ועל הטבח שעשו בשבת בנימין שהושמד כמעט כולו.
8. בשנים האחרונות נוספו לנו עוד מספר חגים שהגיעו אלינו עם עליית יהודים למדינת ישראל לאחר הקמתה. המימונה הינו חג שבו יהודי מרוקו היו חוגגים עם שכניהם הערבים את שמחתם על היותם יחד. חוקרים טוענים כי מקור החג ושמו הוא בחג חקלאי שנחגג לַשְׁדָּת מזל מקומית, ובין היתר עורכים בו סעודה לַשְׁדָּה. החוקרים מחזקים זאת באמצעות העובדה שאין השולחן ערוך לסעודה רגילה, אלא נמצאים עליו סמלים רבים אשר היו מרכזיים בטקסים שנערכו לשדים. למשל: דג חי במים, חמש טביעות אצבעות עמוקות בתוך בצק, חמישה צמידי זהב וכדומה. יש חוקרים שמרחיקים לכת וטוענים שהחגיגה עצמה נבעה ממנהגים פאגאניים קדומים של שבטים ברברים, שחיו באזור מרוקו.
- הנובי גוד הגיע אלינו עם יהודי ברית המועצות לשעבר. ה'סֶהְרָנָה' הוא חג עממי, ללא מקור דתי, שהתקיים בעבר בקהילה היהודית בכורדיסטן במהלך חול מועד פסח או חול המועד סוכות. החל משנת 1972 נחוג הסהרנה במדינת ישראל על ידי יוצאי עדת כורדיסטן בסוכות.

חג הסיגד הגיע אלינו עם יהודי אתיופיה והנורוז הגיע עם היהודים שבאו מאיראן וחוגגים את יום השוויון האביבי. כל עדה הביאה לכאן את החג שבראה יחד או מתוך הסביבה שבתוכה היא חיה. ועכשיו החגים האלה הם כאן יחד עם ליל הקדושים. כי בְּעֵינֵי מִי שְׁחוּגָג אֵין הַבְּדֵל בֵּין חַג שֶׁבִּמְקוּרֹו הוּא מוֹסְלָמִי, או נוצרי או פגאני. העיקר שכולם נרקמים אל לוח מועדי השנה ומוצאים להם שם מקום, כאילו היו הם בשיר של נעמי שמר.

9. לכן בעיני, זה יהיה יותר מבסדר אם נשכיל להרחיב את הרפטואר המדכדך למדי של חגיגנו בחגים שבהם ילדים מחופשים מסתובבים ועוברים מדלת אל דלת ושואלים בחיוך טוב "טריק או טריט" וזוכים בממתקים מלוא הטנא. ולתפארת כור ההיתוך התרבותי של מדינת ישראל.

רגע של ציור

לפעמים אתה מצייר ציור ואז פתאום הוא גמור. אין להוסיף עליו דבר. ולפעמים יש וציור איננו נגמר. אתה מצייר ומניח. ואז שב אליו ומוסיף משהו בפניה. ושוב מניח. אבל הוא לא מניח לך ואתה חוזר אליו ומטפח אותו. הוא הופך להיות כמו עולם שֶׁנִּצְטָוִית לְעִבְדָּה וְלִשְׁמֶרָה. לשוב אליו עוד ועוד. ואז אתה מבין שבעיקר נועדת להוסיף למציאות הקבועה שלו כמיהה למרחקים.

**בתגובה לתגובתה של שושנה שרקי - "הלם" (דברי הכפר ג. #2745
4/11/22), על חגיגת ליל כל הקדושים בקיבוץ :**

שושנה שלום

אני תוהה למי את מתכוונת כשאת אומרת **התרבות שלנו?**

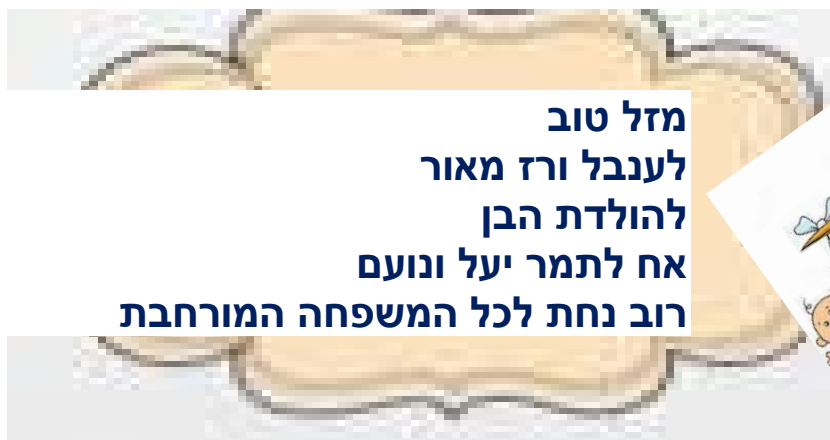
**האם כוונתך לתרבות של הרס והשפלת האחר, התרבות שבראשה עומדת
הלאומנות היהודית הקיצונית הנבחרת שמבדלת את עצמה כגבוהה ושווה
יותר?**

אם כן תרשי לי להסתייג מלהכליל את עצמי בתרבותך.

**בתרבות "שלי" יש את קוואנזה- חג האור האפריקאי ודיפאואלי ההודי וחג
הסיגד האתיופי וחג הנרוז הבהאי וקריסטמס וחנוכה וגם את יום המתים ויום
הקדושים והרמאדן.**

כן ירבו חגי העולם ויתאחדו לקשת של שמחה וחגיגה וקבלת האחר.

רותם נויפלד

**מזל טוב
לענבל ורז מאור
להולדת הבן
אח לתמר יעל ונועם
רוב נחת לכל המשפחה המורחבת**

עדכוני גן הירק הקהילתי / מיכל אשחר

ערוגה. אדמה. טפטפת. לפתוח, לסגור. מכוש. להניף, קומפוסט, מעדר, להפוך, מגרפה, ליישר. שתילים, לטמון בעדינות באדמה שהרגע עיבדנו, ולהתפלל. זרעים, לתהות באיזה עומק נכון, וכמה זרעים לשים כדי שמספיק ינבטו אבל לא יותר מדי. לשאול, איפה השקית עם הזרעים של האפונה?? למצוא אותה אצל חברת קיבוץ שלא הכרתי, וככה, להכיר.

ילדות וילדים, צעירות ומבוגרים, בכל הגילאים, עובדים, שואלים, מתייעצות, מחפשות את הכלי המתאים. עוד משפחה באה לבקש ערוגה, עוד שלט צבעוני ננטע בערוגה.

שבועיים וחצי אחרי הפנינג תחילת העונה, שהיה כיף גדול עם ילדי התלתונים, החבר'ה מהשומר החדש, וחברות וחברים רבים מקהילת הקיבוץ, והשתילים, חסות, כרוביים, אפונה, שהיו קטנים ורכים, מתחילים לתפוס גוף ונפח, הירוק מתחיל להיות נוכח, וסיפוק (זהיר – בכל זאת מדובר כאן בחקלאות) מתחיל למלא את הלב.

**

רוב הערוגות מאוישות על ידי משפחות. נשאר כמה ערוגות שמתוכננות להיות קהילתיות. כך שגם מי שלא מתחייב/ת לערוגה יכול/ה לבוא בימי העבודה, ולהשתתף בשטחים המשותפים.

**

בשבוע שעבר הקמנו ערוגה ניסיונית של "הוגל קלצ'ר". אם הבנתי נכון ממה שאמרי הסביר, מדובר בשיטה שמטרתה יצירת אדמה פוריה ובריאה עבור הצמחים, והוא נחשף אליה במפגש של רכזי גינות קהילתיות שקיימה המועצה במעיין ברוך. את הערוגה בונים שכבות שכבות: בתוך ארגז של המפעל שמנו ענפים עבים של גזם (קוטר של 8-10 סמ'), מעליהם שכבה מכובדת של גזם מרוסק, עליה קפצו הילדות והילדים, בגילם וברוחן, להידוק. אחר כך שכבה של קומפוסט ומעליה שכבה של עפר, עליו פוזרו זרעי אספסת, ומעליהם – עוד רסק גזם. עם הגשם שיבוא, האדמה תיספג במים, ויתחילו תהליכים שמערבים את כל השכבות, התחממות ועוד כל מיני, ובסוף אמורה להיווצר אדמה איכותית מאוד לקראת העונה הבאה.

**

חוץ מעבודה בערוגות, אנחנו מתכננות גם לשבת לפעמים על כוס תה, לשוחח על נושאים הקשורים לגינה, לקיים למידה הדדית מיידע של המשתתפות והמשתתפים, שאלות ותשובות, ונושאים נוספים שיעלו מתוך השטח והרצון של משתתפים בגינה, שזה בעצם כל מי שרוצה. כמובן שנפרסם על ימי העבודה שבהם גם נקיים מעגל שכזה. בגדול, אנחנו נפגשות בגינה בימי ד' החל משעה 16:00. לפעמים יש שינויים, כמו השבוע למשל שהעברנו ליום ה'. העדכונים ניתנים בקבוצת הוואטסאפ של גן הירק המתחדש אליה אפשר להצטרף, בלי התחייבות להיות חקלאי על.

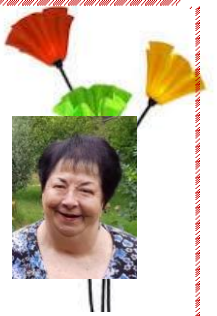

11.11	דב לקס
	ניצן ג'קסון
	רפאל נידם
12.11	אורי אדלשטיין
	נטע בר
13.11	רפי פרנק
	שר מק'לוקלין
	זוהר דבולט
	ניב פלמה
14.11	דן הרמץ
15.11	טל פלמה וויאט
	אלון פורת
16.11	דוד קולט
	קרול לופוב
17.11	איאן וויאט
	בר אליה אזרן

דורית צחור

משולחן העורכת / שושנה שרקי

אימפריות נפלות לאט

מילים: מאיר גולדברג

ילד מכין בסלון שעורים בהיסטוריה
הוא לא שומע צלצול פעמון
בה בשעה שאתונה פולשת לטרויה
אבא נכנס עם קופסת עוגיות ועיתון

אמא לאבא סודות על האוזן לוחשת
ילד שומע קטעים בשיחה
לאלכסנדר מוקדון יש את חצי היבשת
אבא אומר שחצי המשכורת הלכה

ובתוך הדפים של הזמן שאבד
אנשים נגמרים ברגע אחד
אימפריות נפלות לאט

כל הדברים יסתדרו כך אבא מרגיע
אמא עכשיו משיבה בחיך
חייל האימפריה אל קצה היבשת מגיע
ילד נרדם וחולם על קרבות שהיו

ובתוך הדפים...

